

KDB: 1879

(086.12) Indrehusvdr.

Svelgen III

DET KONGELIGE NÆRINGS- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: GRUBBEGATA 8 - TLF. 22 24 90 90 - TELEFAX 22 24 95 25/65
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., 0033 OSLO - TELEKS 21486 OEDEP N

Norges vassdrags- og energiverk
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

NVE

REG.NR. 95/1947-8

AVD./SAKSBEH. |
VK/ANH 21.MAI 1996

ARKIVNR. 911.511.1 086.12

HENLEGGES

Deres ref

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
NOE 94/1145 EV HCB

Dato 15 MAI 1996

086.482A4

**TILLATELSE TIL Å REGULERE OG OVERFØRE VATN KOTE
462/SVELGEN III, INDREHUSVASSDRAGET, BREMANGER KOMMU-
NE, SOGN OG FJORDANE FYLKE**

- ./ Til orientering oversendes kopi av departementets brev av i dag til Elkem AS Energi vedrørende ovennevnte.
 - ./ Videre vedlegges kopi av departementets foredrag i den kongelige resolusjonen av 10. mai 1996.
- Det vises til vilkåret om biotopjusterende tiltak.
- ./ Den hitsendte saksmappen samt disketten returneres.

Etter fullmakt

Harald Solli

Hege Bredesen

Svelgen III

KOPI

DET KONGELIGE NÆRINGS- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: GRUBBEGATA 8 - TLF. 22 24 90 90 - TELEFAX 22 24 95 25/65
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., 0033 OSLO - TELEKS 21486 OEDEP

NVE

REG. NR. 95 / 1947 - 7

AVD./SAKSBEH. |

Vx/
/ANH 21.MAI1996

ARKIVNR. 911-511.1 Vnc. 086-12

HENLEGGES

Elkem AS Energi
Postboks 4282 Torshov
0401 OSLO

Deres ref

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

15 MAI 1996

NOE 94/1145 EV HCB

**TILLATELSE TIL Å REGULERE OG OVERFØRE VATN KOTE
462/SVELGEN III, INDREHUSVASSDRAGET, BREMANGER KOMMU-
NE, SOGN OG FJORDANE FYLKE**

I kongelig resolusjon av 10. mai 1996 er bestemt:

"I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 § 8 gis Elkem AS tillatelse til å regulere vatn kote 462 og overføre det til Lilleteigvatn samt til å bygge nødvendige vassdragsanlegg i tilknytning til reguleringen og overføringen på de vilkår som er inntatt i Nærings- og energidepartementets foredrag av 10. mai 1996."

J. Til orientering vedlegges kopi av departementets foredrag i den kongelige resolusjonen av 10. mai 1996.

Tillatelsen gis i hovedsak på de vilkår som er fastsatt i kongelig resolusjon av 1. september 1961 med følgende tillegsvilkår:

Biotopjusterende tiltak

I elveløpene rundt Indrehusvatn kan Nærings- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprenskinger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Naturforvaltning

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelser av Direktoratet for naturforvaltning (DN):

- a. å sørge for at forholdene i Indrehusvassdraget er slik at de stedeagne fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig.
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak.
- c. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelser av DN å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte og indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i områder som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingene og reguleringene. Dette kan være arkiveringsundersøkelser og/eller etterundersøkelser.

V

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenfornevnte vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

Tiltak i medhold av vilkårene om naturforvaltning kan bare pålegges i den utstrekning tiltak i medhold av andre konsesjonsvilkår, f.eks. vilkår om terskler m.v., vilkår om utsetting av fisk m.v. (post 19) og vilkår om godkjenning av planer, landskapsmessige forhold m.v. (post 14 og 24), viser seg å være utilstrekkelige. For øvrig vises til kommentarene i departementets foredrag vedrørende forståelsen av vilkåret om naturforvaltning

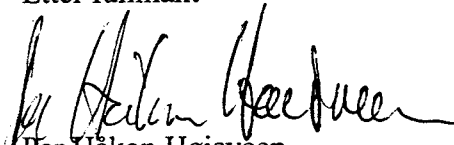
NVE gis myndighet til å behandle saker i tilknytning til vilkårene om biotopjusterende tiltak.

Når det gjelder vilkårenes post 3 om byggefrister, er fristen for påbegynnelse av arbeidet 5 år. Fristen for fullføring av arbeidet er ytterligere 5 år.

I den utstrekning planer ikke allerede er innsendt til NVE til godkjenning, ber en om at dette snarest blir gjort, jfr. post 14 i vilkårene.

Departementet forbeholder seg å treffe enhver bestemmelse som måtte anses påkrevd i anledning av konsesjonsbetingelsene og kontrollen med deres overholdelse, jfr. vilkårenes post 26.

Etter fullmakt

Per Håkon Høisveen

Harald Solli

Kopi til:

Miljøverndepartementet
Kommunal- og arbeidsdepartementet
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Bremanger kommune

NVE

Elkem Bremanger v/ Oddleiv Andersen, 6930 SVELGEN

Departementets bemerkninger

A) Innledning

Elkem AS ønsker å regulere vatn kote 462 og overføre dette til Lilleteigvatn for bruk i Indrehus kraftstasjon (Svelgen III). Svelgen III er et av de fire prosjektene i Svelgenområdet som er utbygd for å forsyne Bremanger Smelteverk. Svelgen I og II er nå hjemfalt til staten. Kraften som utvinnes ved den omsøkte reguleringen skal også benyttes i Bremanger Smelteverk. Man har allerede en underbalanse når det gjelder selvforsyning av kraft til smelteverket, og man forventer at kraftforbruket vil øke i årene framover til tross for satsing på ENØK-tiltak.

Elkem AS har de nødvendige rettigheter til det aktuelle fallet og fikk nødvendig ervervskonsesjon i forbindelse med utbyggingen av Svelgen III.

Ubyggingen vil i sin helhet foregå innenfor grensen til Bremanger kommune.

B) Prosjektet

Vatn kote 462 er planlagt regulert med 5,5 meter fra kote 458 (LRV) til 463,5 (HRV), dvs. en senking på 4 meter og en oppdemning på 1,5 meter. Oppdemningen skal skje ved at det bygges en terskel på 4x4 meter ca. 10 meter nedstrøms utløpet og en eller to mindre terskler i vannets nordvestre ende. Terrenget rundt vannet består stort sett av fjell. Ved HRV vil 2,5 da bli neddemmet og ved LRV vil 3 da bli tørrlagt. Restvannføringen ved utløpet av vatn kote 462 er satt til 0 etter utbyggingen.

Vatn kote 462 skal overføres til Lilleteigvatn (kote 494- 462) ved hjelp av pumping. Lilleteigvatn er inntaksmagasin for Svelgen III. Det skal bygges et pumpehus i den sørøstre delen av vatn kote 462. Det må i den forbindelse foretas en forgreining fra eksisterende kraftlinje ca. 100 meter opp til pumpestasjonen. I pumpehuset skal det etableres 3 pumper på hver 90 kW som til sammen vil ha en kapasitet på 600 l/sek.

Avrenningsfeltet til vatn 462 er på ca. 1,1 km². For å sikre at nedbørsfeltet avrenner til vatn kote 462 må det bygges til sammen 125-150 meter med ledevanger med høyder fra 0,5 - 1,2 meter. I tillegg må det sprenges 25 meter med grøfter.

Utbyggingen vil gi en kraftgevinst på 4,74 GWh i Svelgen III kraftstasjon. Det kreves imidlertid 0,54 GWh til pumpeenergi slik at nettogevinsten blir på 4,2 GWh. Kostnadene ved utbyggingen er 1,55 1994-kr./kWh.

Reguleringen vil utbringe mindre enn 5 GWh og er derfor unntatt fra behandling i Samlet Plan. Prosjektet vil ikke ha noen innvirkning på vernede vassdrag.

C) Fordeler og ulemper

Prosjektet vil gi rimelig kraft. Reguleringen vil ha relativt små miljømessige konsekvenser. Vassdraget er allerede sterkt regulert fra før. Det hevdes at reguleringen vil få innvirkning på fiskens gyte- og oppvekstvilkår i Ramskreelva som løper ut i Indrehusvatn, i Indrehusvatn og i Vasselva som løper ut av Indrehusvatn. Ledevangene og røret mellom vatn kote 462 og Lilleteigvatn kan

NVE
Vedlegg Nr. 95 / 1997 - 00

virke skjemmende i landskapet. Overføringsrøret vil kunne være til hinder for ferdsel mellom vatn kote 462 og Lilleteigvatn.

D) Inntømte uttalelser

Ingen av de høringsinstansene som har uttalt seg til departementet har gått i mot at det gis tillatelse til reguleringen. Enkelte høringsinstanser krever imidlertid at det skal settes vilkår om naturforvaltning. Det er også satt fram et krav om at man inntar en minstevannføringsbestemmelse i tillatelsen. For nærmere vurdering av disse spørsmålene vises til departementets bemerkninger til vilkårene.

E) Departementets vurdering

Reguleringsstillatelse etter vassdragsreguleringsloven

Reguleringen av vatn kote 462 og overføringen av vannet til Lilleteigvatn trenger tillatelse etter vassdragsreguleringsloven. Bygging av pumpehus inngår som en del av reguleringen og trenger ikke egen tillatelse etter vassdragsloven. Nærings- og energidepartementet finner at skadene og ulempene for allmenne eller private interesser er av mindre betydning sammenlignet med de fordelene reguleringen medfører. Departementet anser derfor kravene i vassdragsreguleringsloven § 8, 1. ledd for oppfylt, og vil tilrå at det gis konsesjon til regulering av vatn kote 462, overføring til Lilleteigvatn og bygging av pumpehus i tilknytning til vatn kote 462.

Ekspropriasjonstillatelser

Konsesjon etter vassdragsreguleringsloven gir direkte ekspropriasjonshjemmel jfr. vassdragsreguleringsloven § 16, nr. 1, 1. ledd. Konsesjonæren trenger derfor ingen egen ekspropriasjonstillatelse for å kunne kreve avstått den grunnen som er nødvendig for å ferdigstille de reguleringsanleggene som følger av reguleringskonsesjonen. Som reguleringsanlegg regnes alle innretninger som knytter seg til reguleringen, herunder pumpeanlegg og overføringsrør.

Tillatelse til å ekspropriere grunn til kraftlinje og transformator kan ikke gis etter reglene i vassdragsloven. Hjemmelen for å ekspropriere grunn til kraftlinjer og transformatorer finnes i oreigningsloven § 2, nr. 19. I utgangspunktet er det Kongen som skal fatte vedtak eller gi samtykke til ekspropriasjon, men myndigheten kan delegeres jfr. oreigningsloven § 5, 1. ledd. Myndigheten til å treffe vedtak om ekspropriasjonstillatelse etter oreigningsloven for kraftlinjer inntil 22 kV nominell spenning ble delegert til fylkesmannen ved kongelig resolusjon av 5. november 1982. Konsesjonæren må derfor søke fylkesmannen om eventuell ekspropriasjonstillatelse for grunn til kraftlinje og transformator.

Tillatelse etter forurensningsloven

Det er ikke nødvendig med tillatelse etter forurensningsloven.

F) Bemerkninger til vilkårene

Fordi reguleringen er så nært knyttet til Svelgen III-reguleringen, bør de vilkårene som ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 1. september 1961, med visse endringer, gjelde også for denne tillatelsen. Det er imidlertid kun de vilkårene som kan pålegges med hjemmel i dagens lovverk som gjøres gjeldende for denne reguleringsstillatelsen.

Konsesjonstid (post 17)

Konsesjonen vil i likhet med Svelgen III-utbyggingen være gjeldende til 1. september 2021.

Byggefrister (post 3)

I henhold til dagens lovverk pålegges en frist på 5 år for påbegynnelse av arbeidene og en ytterligere 5-års frist for fullførelsen. I tråd med det som er vanlig for konsesjoner i dag fastsettes en daglig mulkt på kr. 1000,- ved overtredelse av fristene.

Terskler m.v.

Departementet er enig med NVE at det bør settes et vilkår om biotopjusterende tiltak og foreslår at NVEs forslag til vilkår gjøres gjeldende.

Naturforvaltning

Både fylkesmannen og Miljøverndepartementet mener at Direktoratet for naturforvaltnings (DNs) forslag til vilkår om naturforvaltning bør settes som et vilkår for å gi konsesjon. Forslaget er i tråd med dagens vilkår for kraftutbygginger. Det uttales at NVEs forslag om kun et tilleggsvilkår om biotopjusteringer er mangelfullt i forhold til hva man i dag anser for nødvendig for å ivareta naturforvaltningsinteressene. DN's forslag vil ta hensyn til problemene knyttet til fiske- og friluftsliv i tilknytning til det omsøkte prosjektet.

Nærings- og energidepartementet er enig i at kravene til naturforvaltning er annerledes i dag enn i 1961. Departementet mener at konsesjonsvilkårene fra 1961 samt NVEs forslag til ekstravilkår om biotopjusterende tiltak m.m. langt på vei vil være tilstrekkelig for å avbøte de skadevirkningene reguleringen medfører også sett i forhold til dagens krav. NVEs forslag vil likevel ikke dekke alle nødvendige tiltak, og departementet går av den grunn inn for at DN's forslag til vilkår fastsettes. Departementet vil imidlertid påpeke at vilkårene om naturforvaltning kun skal avbøte de skadevirkningene som skyldes denne reguleringen. Skadevirkninger som skyldes tidligere reguleringer i vassdraget kan ikke kompenseres med hjemmel i vilkår i denne konsesjonen. Videre må det understrekes at kostnadene ved de tiltakene som pålegges konsesjonæren ikke må være urimelige sett i forhold til nytten av tiltakene og reguleringens beskjedne størrelse.

Tiltak i medhold av vilkårene om naturforvaltning kan bare pålegges i den utstrekning tiltak i medhold av andre konsesjonsvilkår, f.eks. vilkår om terskler m.v., vilkår om utsetting av fisk m.v. (post 19) og vilkår om godkjenning av planer, landskapsmessige forhold m.v. (post 14 og 24), viser seg å være utilstrekkelige.

G) Manøvreringsreglementet

Departementet er enig med NVE i at det ikke bør fastsettes regler om minstevannføring. Sett i forhold til prosjektets størrelse vil en minstevannføringsbestemmelse være et uforholdsmessig stort pålegg. Ulempene ved reguleringen vil i stor grad kunne avbøtes gjennom pålegg i henhold til andre vilkår i konsesjonen. Departementet foreslår at manøvreringsreglementet fastsettes i samsvar med NVEs forslag.

H) Øvrige merknader

Det forutsettes at Nærings- og energidepartementet kan gi tillatelse til mindre planendringer.

Nærings- og energidepartementet

tilrår

I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 § 8 gis Elkem AS tillatelse til å regulere vatn kote 462 og overføre det til Lilleteigvatn samt til å bygge nødvendige vassdragsanlegg i tilknytning til reguleringen og overføringen på de vilkår som er inntatt i Nærings- og energidepartementets foredrag av1996.

Statsministerens kontor

Bilaleid

Kontingentskattasjon

av 10. mai 1996

Foredrag av statsråd

Totland

Olav Spilde